

Edward Olszewski

Ogólnopolskie seminarium Studenckich Szkół Naukowych w Lublinie

Rocznik Lubelski 15, 302-303

1972

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Okręgową Komisją Badania Zbrodni Hitlerowskich, Radą Naukową Muzeum na Majdanku, Klubem byłych Więźniów Politycznych na Zamku i pod Zegarem, Towarzystwem Wiedzy Powszechnej, Międzynarodowym Klubem Prasy i Książki i innymi. Ten ożywiony kontakt wiąże nasze Towarzystwo ze współczesnością i otwiera przed historykami lubelskimi możliwości pożytecznej pracy społecznej.

W okresie ostatniej kadencji Zarząd Oddziału i jego członkowie starali się utrzymać pracę Towarzystwa na dotychczasowym poziomie, mimo słabnącego zainteresowania problematyką historyczną. Warto podkreślić, że zdołało ono wielokrotnie dać dowody wyczulenia naszego środowiska na zapotrzebowania społeczne, rocznicowe. Nie udało się natomiast pogłębić integracji zróżnicowanego w naszym mieście środowiska historycznego. Wciąż za mały jest kontakt i współdziałanie z nauczycielami historii w szkołach podstawowych i średnich. Zbyt mała jest frekwencja na posiedzeniach naukowych, które mogą być i są niekiedy ważnym forum dyskusji naukowej, wymiany poglądów, źródłem informacji naukowej itp. Zbyt mały jest też kontakt z towarzystwami regionalnymi.

Na wyraz głębokiego uznania i podziękowania zasługuje niezmienna życzliwość władz partyjnych i państwowych województwa. Stałej pomocy Towarzystwu w jego pracach udzielają: Komitet Wojewódzki PZPR, Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, Prezydium i Wydział Kultury Miejskiej Rady Narodowej, Prezydium Powiatowych Rad Narodowych w Lubartowie, Krasnymstawie, Bełżycach i Opolu Lubelskim.

Następna kadencja stanie przed nowymi zadaniami. Obok zadań statutowych nowe szanse w dziedzinie popularyzacji historii dadzą rocznice: 90 Wielkiego Proletariatu, 30 powstania Polski Ludowej, 500 powstania województwa lubelskiego i wreszcie ogólnokrajowe obchody rocznicy Komisji Edukacji Narodowej i urodzin Mikołaja Kopernika.

*Zygmunt Mańkowski
Wiesław Śladkowski*

OGÓLNOPOLSKIE SEMINARIUM STUDENCKICH KÓŁ NAUKOWYCH W LUBLINIE

W dniach 11—12 grudnia 1971 roku odbyły się w Lublinie obrady Ogólnopolskiego Seminarium Naukowego Kół Historyków na temat: „Organizacja i działalność Związku Młodzieży Polskiej w latach 1948—1956”. Seminarium przygotowało Koło Naukowe Historyków UMCS i Krąg Instruktorów ZHP w Lublinie. W obradach uczestniczyli delegaci ośrodków uniwersyteckich w Polsce, zaproszeni działacze ZMP z Lublina i Lubelszczyzny oraz studenci UMCS.

Sesję otworzył prorektor UMCS prof. dr Stanisław Krzykała, zaś słowo wstępne wygłosił przewodniczący Rady Uczelnianej ZSP UMCS Edward Chanaj. Podczas dwudniowych obrad wygłoszono 6 referatów, które zarazem oceniane były przez komisję konkursową pod przewodnictwem doc. dr. Zygmunta Mańkowskiego. Zaprezentowano następujące opracowania (w kolejności wystąpień): mgr Edward Kuś — Drogi zjednoczenia ruchu młodzieżowego w latach 1945—1948 (Koło Nauk Politycznych Uniwersytetu im. B. Bieruta we Wrocławiu); Henryk Lipniacki — Geneza i początki działalności ZMP na Lubelszczyźnie (Koło Naukowe Historyków UMCS); Tadeusz

Pielak — Działalność ZMP na terenie Nowej Huty (WSP Kraków); Aleksandra Marciniak — Działalność ZMP na terenie Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu (UMK Toruń); Henryk Gmiterek — Działalność ZMP na terenie miasta i powiatu Zamość (1948—1956) (Koło Naukowe Historyków UMCS); Rozwiązanie ZMP w Wałbrzychu (Koło Naukowe Historyków UBB we Wrocławiu). Poza tym Koło Naukowe Historyków WAP w Warszawie przygotowało komunikat na temat: Działalność ZMP w Ludowym Wojsku Polskim, który odczytał por. Lucjan Szczęk.

Nie podejmując oceny poszczególnych referatów należy stwierdzić, że wszystkie wymagały poważnego wkładu pracy autorów, szczególnie w zakresie kwerendy źródłowej, większość opracowań charakteryzowała się solidnością, w niektórych podjęto próbę oceny omawianego wycinka działalności ZMP. Najczęściej popełniane przez autorów błędy polegały na braku właściwej selekcji materiału źródłowego, niewłaściwej proporcji w prezentowaniu różnych form działalności ZMP, czy budzące wątpliwości wnioski. Zdaniem komisji konkursowej do najlepszych opracowań należały referaty: „Geneza i początki działalności ZMP w mieście i powiecie Zamość” (UMCS), „Rozwiązanie ZMP w Wałbrzychu” (UBB Wrocław) — I nagroda, oraz „Działalność ZMP na terenie Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu” (UMK Toruń) — II nagroda.

Szeroki wachlarz zagadnień związanych z działalnością ZMP zawarty w referatach został rozszerzony, uzupełniony, bądź poddany krytycznemu spojrzeniu podczas dyskusji, w której udział wzięło kilkanaście osób, w tym kilku byłych działaczy ZMP. Dyskusja koncentrowała się głównie wokół działalności ZMP, jakkolwiek znalazła też miejsce krytyka metodologiczna. Zgłoszono też postulaty badawcze. Ze względu na to, że sesja zgromadziła w przeważającej mierze aktyw młodzieżowy, wielu dyskutantów zwracało uwagę na metody działalności ZMP, szukało odpowiedzi na pytanie, w czym tkwiły źródła sukcesów, autorytetu, prężności organizacyjnej i poważnego dorobku tej organizacji. Wielu dyskutantów postulowało przeniesienie niektórych doświadczeń ZMP do życia i działalności istniejących organizacji młodzieżowych.

Przy podejmowaniu badań nad ZMP, zdaniem autorów referatów i dyskutantów, najpoważniejsze trudności tkwią w trudnościach z dostępem do materiałów archiwalnych z lat 1948—1956 oraz w braku opracowań monograficznych tego okresu Polski Ludowej, w tym PZPR, stosunków polityczno-społecznych itp.

Obrady sesji charakteryzowały się szczerością wypowiedzi, dążeniem do wszechstronnej oceny ZMP i próbami wyciągnięcia z dorobku tej organizacji tego, co trwale i najlepsze raz możliwe do zastosowania w działalności organizacji młodzieżowych, łącznie z postulatami ich organicznego zespolenia i utworzenia jednej organizacji młodzieżowej na obecnym etapie.

Od strony organizacyjnej sesja przygotowana była bardzo dobrze, w czym główne zasługi poniósł aktyw Koła Naukowego Historyków UMCS wraz z jego opiekunem mgr. Emilem Horochem.

Edward Olszewski

SPRAWOZDANIE Z SESJI POŚWIĘCONEJ ZMP ODBYTEJ W LUBLINIE W DNIU 15 KWIEŚNIA 1972 ROKU

Organizatorem sesji była Komisja Historyczna Wojewódzkiego Komitetu Współpracy Organizacji Młodzieżowych w Lublinie. W obradach sesji uczestniczyli przed-